

HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ UK

ŘÍZENÍ A SUPERVIZE V SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNICKÝCH ORGANIZACÍCH

Jméno autora/ky práce	Bc. Veronika Rybářová
Název práce	Nedostatek všeobecných sester v lůžkové péči – skutečnost nebo mýtus
Autor posudku- jméno	Dr. Michal Růžička
Vedoucí práce /oponent	vedoucí práce
Rok obhajoby	2020
Specializace	Řízení

1. Hodnocení volby tématu práce (relevance k oboru, originalita)	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Nedostatek sester (nejen) ve zdravotnictví je považováno za jednu z výzev současného zdravotnictví, proto lze téma předkládané práce považovat za velmi aktuální, společensky i politicky.				
2. Hodnocení formulace hlavního cíle práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Tak, jako považuji téma práce za aktuální, jsem při jejím prvním čtení považoval autorčinu vstupní hypotézu za jistým způsobem provokativní: co když je nedostatek sester způsoben nekompetencí vedoucích sester při zadávání pracovních činností a při výpočtu adekvátního počtu zaměstnanců pro příslušné pracoviště...?</p> <p>Práce jako taková je v podstatě o plánování a stanovování adekvátního počtu ošetrovatelského personálu a o rozdělování pracovních činností podle jejich kompetencí na lůžkových odděleních zdravotnických organizací a to jak v minulosti, tak v současnosti. Tento obecný záměr paní Rybářová pojmenovává dvěma způsoby, což není zcela jednoznačné, neboť se zcela nepřekrývají: (1): „jaká je tedy personální situace na lůžkových odděleních akutní, následné a dlouhodobé péče v nemocnicích a jestli je personální poddimenzovanost sester opravdu taková, jak se oficiálně uvádí“ (str. 9), resp. (2) „Tématem naší práce je nedostatek ošetrovatelského personálu, jeho závažnost, rozsah, příčiny a projevy“ (str. 81).</p>				
3. Hodnocení provázanosti kapitol a struktury práce	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	Práce má jasnou a logickou strukturu. Celkově dobrý dojem snižuje kapitola 4.1. „Tabulky a grafy“ (str. 49-53), kde se paní Rybářová pravděpodobně snaží na statistických datech ukázat historický vývoj zkoumané problematiky. Čtenář se zde bude mít tendenci docela „zaseknout“ a sám za sebe interpretovat, co se tabulky vlastně snaží říct. Kapitola je totiž složena ze série po sobě jdoucích grafů a tabulek bez jakékoliv slovní interpretace, nebo alespoň legendy. Není ani jasné, z jakých dat autorka při tvorbě konkrétních tabulek a grafů vycházela. Na tabulky a grafy v navazujícím textu autorka již konkrétně neodkazuje, a tak si vztah mezi textem a příslušnými tabulkami / grafy musí čtenář dopátrat sám, což je čtenářsky poněkud nepohodlné.				

4. Hodnocení práce se zdroji, včetně zahraničních), míra vyjasnění pojmů, teoretické zpracování	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Způsob práce se zdroji odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce obhajované na FHS UK. Občasné citování možná až příliš dlouhých pasáží z textů jiných autorů snižují celkově dobrý dojem předkládané práce jenom nepatrně (např. citace dlouhá 12 řádků na str. 16). Velmi vysoce hodnotím práci se zdroji v kapitole 3 „Historický exkurz – lidské zdroje ve zdravotnictví“ (str. 18-46). Vzhledem k tomu, že vybrané téma ještě není z historického hlediska zpracované, čerpala paní Rybářová ze zdrojů dobových – např. z věstníků ministerstva zdravotnictví, statistických údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) a Českého statistického ústavu (ČSÚ), nebo třeba ze stenografických záznamů uvedených v digitálním repozitáři Poslanecké sněmovny parlamentu ČR. Tato kapitola je zajímavá nejen co se týče zpracovaných zdrojů, ale i informačně – ukazuje genezi a historickou kontinuitu nízkého sociálního statusu zdravotních sester, jejich přetěžování a zároveň ukazuje jejich finanční i sociálně-politické nedocení.</p>				
5. Hodnocení metodologického uchopení a jeho zdůvodnění, etické aspekty výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>Do realizace původního plánu diplomové práce na jaře 2020 zasáhla opatření proti šíření nemoci COVID-19 zejména tím způsobem, že zkomplikovala možnost realizovat výzkum v původně plánované podobě. Původní práce byla metodologicky založena na sběru dat dotazníkem. Jako vedoucí předkládané práce přiznávám, že jsem měl jisté nemalé obavy o to, jak se paní Rybářová s nově nastalou situací vypořádá, neboť hlavní těžiště dat původně navrhovaného projektu byl karanténními opatřeními de facto vyloučeno ze hry. Paní Rybářová přesunula hlavní zdroj dat od dotazníků směrem k vytváření a interpretaci statistických dat, čímž vzniklý problém – a dle mého názoru velmi efektně – vyřešila.</p>				
6. Hodnocení zpracování a interpretace výsledků výzkumu	<table border="1"> <tr><td>a) výborně</td></tr> <tr><td>b) velmi dobře</td></tr> <tr><td>c) dobře</td></tr> <tr><td>d) nevyhovující</td></tr> </table>	a) výborně	b) velmi dobře	c) dobře	d) nevyhovující
a) výborně					
b) velmi dobře					
c) dobře					
d) nevyhovující					
Odůvodnění:	<p>K řešení „výzkumného problému“ diplomové práce se dostaneme na str. 75, když autorka přistupuje k odpovědím na výzkumné otázky zejména skrze analýzu statistických dat. Tato data jsou pak doplněna empirickou sondou o pohled pěti sester ve vedoucích pozicích v nemocnicích v Žatci a v Mostě. Zde je hlavní výzkumná otázka stanovena takto: „Je v lůžkových zařízeních poskytujících léčebnou péči nedostatek všeobecných sester skutečný, nebo je nedostatek všeobecných sester relativní a je důsledkem absence ošetrovatelského personálu s nižším vzděláním?“ – a tím se (konečně) dostáváme k onomu provokativnímu náboji stanoveným samotným názvem předložené práce, který se odráží v dílčích výzkumných otázkách, které v podstatě zkoumají, zdali respondentky znají metody stanovování potřebného počtu ošetrovatelského personálu, a jestli je dokážou uvádět do praxe (str. 75). Tuto kapitolu považuji za poměrně slabou, resp. ne zcela přesvědčivou. Celkový dobrý dojem snižuje její snad až přílišná stručnost, kdy se nedostalo místo na prezentaci a interpretaci dat z realizovaných rozhovorů. Poznatky z rozhovorů jsou prezentovány pouze na úrovni autorčiných velmi obecných shrnutí, o čem to bylo, např.: „Odpovědi sester neznalost metodik výpočtů potřebného počtu ošetrovatelského personálu jednoznačně potvrdily“ (str. 77). Takový přístup k prezentaci dat pak snižuje přesvědčivost argumentů, které paní Rybářová ke konci své práce předkládá.</p>				

7. Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce		a) výborně
		b) velmi dobře
		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Přes určité rozpaky nad prezentací získaných dat se domnívám, že závěrečné části předložené diplomové práce jsou poměrně povedené. Kapitoly diskuze a doporučení jsou dobře argumentované, závěr je závěrem a nikoliv pouhým shrnutím již napsaného. Přes drobné výhrady se domnívám, že se autorce diplomové práce její záměr v podstatě podařilo naplnit.	
8. Hodnocení formální stránky práce		a) výborně
		b) velmi dobře
		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Předkládaná práce naplňuje kritéria kladená na diplomové práce obhajované na FHS UK.	
9. Hodnocení přínosu práce pro praxi		a) výborně
		b) velmi dobře
		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Paní Rybářová ve své práci předkládá konkrétní doporučení (str. 88-92), které by mohly být využitelné v rámci optimalizace řízení lidských zdrojů ve zdravotnictví. Nedostatek sester se totiž zdá být – alespoň ve světle předložené práce – důsledkem neefektivní dělby práce mezi sestry a další zdravotnické profese.	
10. Otázky k obhajobě	Ve své práci píšete, že od devadesátých let „se změnou systému a výchovy se změnil vztah k autoritám, změnila se celá společnost a to je faktor, na který se v současné době nedostatku sester příliš nemyslí“ (str. 81). Jakým způsobem by se na toto mělo „myslet“ tak, aby se situace ve zdravotnictví zlepšila pro všechny účastníky?	
11. Celkové zhodnocení práce		a) výborně
		b) velmi dobře
		c) dobře
		d) nevyhovující
Odůvodnění:	Z předkládané práce mám, přes výše uvedené výhrady, velmi dobrý dojem. Práce je – zejm. s ohledem na dobrou práci s dobovými historickými zdroji – v tomto smyslu vlastně ojedinělá. Dobrý dojem z předložené práce pak snižuje zejména způsob prezentace a interpretace získaných dat.	

Michal Růžička, Ph.D.

.....
podpis autora posouzení

Dne 16. 9. 2020